

Participatieplan

Gemeentelijk bodembeleid

1. Inleiding

Als gemeente willen wij zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving, waarbij het gebruik en de bescherming van de bodem en de ondergrond in balans zijn. Dit vraagt om een goed grondbeleid.

Door de invoering van de Omgevingswet in 2024 moeten wij het huidige grondbeleid voor 2032 omzetten in een omgevingsplan. Het grootste deel van de regels komt van de landelijke overheid en moet verplicht door de gemeente worden overgenomen. Daarnaast biedt een deel van de regels ruimte om waar nodig de lokale regels te herzien en aan te scherpen. De nieuwe ontwikkelingen op het gebied van bodemkwaliteit zijn opgenomen in de regels. Dit gaat niet alleen over PFOA, maar ook over lood, ecologie, duurzaamheid, circulariteit en digitalisering.

Ook heeft de gemeente Hoeksche Waard, net als de andere regiogemeenten, gekeken naar het beleid rondom PFAS-houdende grond. In 2021 stelde de rijksoverheid landelijke normen op voor het toepassen (hergebruiken) van PFAS-houdende grond ("Handelingskader PFAS 2021"). In Zuid-Holland Zuid zijn de gemeten concentraties van PFOA in de grond in sommige gemeenten hoger dan de normwaarden voor wonen en industrie volgens het Handelingskader PFAS 2021. Dit betekent dat een bepaald gedeelte van de grond en baggerspecie bij vrijkomen niet direct hergebruikt kan worden en moet worden gestort of gereinigd. Dit kan leiden tot hogere projectkosten voor projectontwikkelaars, aannemers, particulieren en overheden, of tot vertragingen in maatschappelijk wenselijke ontwikkelingen.

Wij willen belangstellenden informeren en raadplegen over het herziene bodembeleid en het nieuwe beleid rondom PFAS-houdende grond. Daarom starten wij een 'beperkt participatieproces'. Dit houdt in dat er, gezien de wet- en regelgeving en opgelegde kaders, beperkte mogelijkheden zijn voor betrokkenheid of inspraak. Een ieder krijgt de mogelijkheid om via een zienswijze te reageren op de nieuwe beleidsregels.

1.1 Doel(en) participatieproces

Het hoofddoel van deze participatie is om inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden te informeren over het gemeentelijk bodembeleid voor het omgevingsplan. Daarnaast is het voor de gemeente wenselijk om inzicht te krijgen in de belangen (en bezwaren) van belanghebbenden/stakeholders bij het gemeentelijk bodembeleid.

Subdoelen zijn:

- Begrip voor het gemeentelijk bodembeleid en het verhogen van het draagkracht bij de doelgroepen. Dit bereiken we door uitleg en zo nodig nadere toelichting te geven over de eisen die de gemeente gaat stellen aan de bodemactiviteiten en over welke afweging gemaakt is tussen het beschermen van het milieu en kansen vrij laten voor gebiedsontwikkeling.
- Participatie draagt bij aan de openbaarheid en zichtbaarheid van de plan- en besluitvorming over deze wijziging. Wij informeren belangstellenden over wat er speelt en hoe en wanneer formele besluitvorming plaatsvindt.

1.2 Kaders en randvoorwaarden

De kaders worden grotendeels gevormd door de instructies van het Rijk hoe bodem moet worden geregeld in het omgevingsplan. Over de kaders van het Rijk is geen participatie mogelijk.

Het lokale bodembeleid van de gemeente Hoeksche Waard was voorheen vastgelegd in de regionale bodembeheernota. De inhoud van deze nota nemen wij grotendeels over in de voorgenomen regels van het omgevingsplan. Dit deel wijzigt dus niet.

Er zijn ook nieuwe onderdelen opgenomen, zoals b.v. het hergebruik van PFAS houdende grond. Over deze beleidsvernieuwing is participatie van belang omdat dit (in)direct effect kan hebben op de verschillende belangen van de doelgroepen. Het participatieproces bestaat uit een informatieronde en daaropvolgend een zienswijzeperiode.

2. Participatievorm

In dit hoofdstuk geven wij een toelichting over de invulling van de participatie voor het gemeentelijk bodembeleid.

Intern

Intern richten wij de participatie op de medewerkers van de gemeente (informer en verbeteren), portefeuillehouder (informer en meedenken), college van burgemeester en wethouders (besluitvormend) en gemeenteraad (besluitvormend).

Extern

De vorm van participatie zal hoofdzakelijk informatief zijn en in het teken staan van input verzamelen. Wij voeren 3 acties uit om dit hoofddoel te bereiken;

1. Regionale informatieavond organiseren (incl. formulier neerleggen voor opmerkingen).
2. Lokaal bodembeleid plaatsen op de gemeentelijke website.
3. Participatie Ketenpartners.

2.1 Informatieavond

De doelgroep bestaat uit verschillende belanghebbenden en geïnteresseerden. Hieronder zijn de belanghebbenden weergegeven met daarbij de vorm van participatie. Wij kiezen ervoor om regionaal samen te werken. Deze stakeholders bevinden zich in regio Zuid-Holland Zuid of zijn werkzaam in deze regio.

Stakeholder	Categorie	Participatie ladder vorm
<i>Inwoners</i>	Inwoners	1
<i>Ondernemers</i>	Ondernemers	1
<i>Moestuiverenigingen</i>	Inwoners	1
<i>Milieuorganisatie(s)</i>	Organisaties en belangengroepen (voor milieu en PFAS)	1
<i>Bouw- en grondverzetbedrijven</i>	Commercieel bedrijf	1
<i>Kabels- en Leidingenbedrijven</i>	Commercieel bedrijf	1

<i>Aannemers</i>	Commercieel bedrijf	1
<i>Projectontwikkelaars</i>	Commercieel bedrijf	1
<i>Adviesbureaus (voor bodemonderzoek)</i>	Commercieel bedrijf	1
<i>Rijkswaterstaat</i>	Overheid	2
<i>Waterschap</i>	Overheid	2
<i>GGD</i>	Overheid	2
<i>Evides</i>	Drinkwaterbedrijf	2
<i>DCMR</i>	Overheid	2
<i>RIVM</i>	Overheid	2
<i>Provincie ZH</i>	Overheid	2

- 1) Informeren en mogelijkheid om te reageren (verbeteren)
- 2) Informeren, mogelijkheid om te reageren en overleg mee voeren (met gemeente)

Partijen die geïnformeerd zijn in het kader van het hergebruiksbeleid PFAS zijn: OZHZ, GGD, provincie, inwoners en ondernemers, moestuinverenigingen, RIVM, Evides en Tennet.

De algemene participatievorm is informeren, oftewel belangstellenden goed op de hoogte brengen en houden. Reden hiervoor is de vooral technische en inhoudelijke karakter van bodem en omdat veel beleid een beleidsneutrale omzetting betreft. Het is wel belangrijk te informeren over de beleidsvernieuwend elementen. Deze hebben als doel om het milieu en mensen beter te beschermen. Het zal mogelijk belemmeringen opleveren voor bouw- en grondverzetbedrijven, aannemers en projectontwikkelaars. Er zullen mogelijkheden worden aangeboden waar stakeholders kunnen reageren. Voor de andere overheden en Evides, welke in ruimtelijke procedures overlegpartners vormen, is gekozen voor de vorm consulteren. In het belang van de toekomstige regelingen is overleg belangrijk met deze partijen. Voor de overige stakeholders zullen de huidige kanalen voor reactie benut worden.

Tijdens de informatieavond wordt een presentatie gegeven en vertellen wij over het lokale bodembeleid. Daarnaast is een formulier beschikbaar om input voor het bodembeleid te verzamelen.

2.2 Lokaal bodembeleid plaatsen op de website

Iedereen kan het lokaal bodembeleid teruglezen op de website. Zij kunnen met digitale reactie (DigiD), een brief of mondeling reageren op het lokaal bodembeleid.

Aankondiging participatie

Wij kondigen de participatie aan met een bericht in het Gemeenteblad en het huis-aan-huisblad 'Het Kompas' en verwijzen naar de website voor het inzien van stukken.

2.3 Participatie ketenpartners

Voordat een ontwerp besluit tot het wijzigen van het omgevingsplan in procedure gaat, zal overleg plaatsvinden met de ketenpartners. Ook vindt een participatieronde plaats, met als doel informeren. Dit proces is door regio Zuid-Holland Zuid opgepakt.

Het ontwerp voor de omgevingsplanwijziging zal ter inzage worden gelegd voor 6 weken. Tijdens deze periode kan een ieder reageren op de regels voor het thema bodem. De reacties tijdens deze periode beantwoorden wij in een nota van beantwoording zienswijzen.

Met bestuursorganen zoals de provincie, het waterschap en de GGD zullen in regionaal verband aparte sessies worden ingepland om de wijziging van het omgevingsplan op het thema bodem en milieu gezamenlijk te kunnen bespreken.

3. Input participatie

Input participatie en wat kan daarmee worden gedaan?

Aangezien het karakter van deze participatievorm hoofdzakelijk informatief is, zal het vooral gericht zijn op het verschaffen van informatie aan de verschillende doelgroepen. Bij de inloopavond krijgen de doelgroepen ook een formulier aangeboden die zij achteraf kunnen inleveren bij de gemeente. De formulieren richten zich op te kijken wat speelt bij de doelgroepen en wat hun belangen en bezwaren zijn.

De input die uiteindelijk wordt aangeleverd door de doelgroepen, wordt bekeken door de gemeente en er zal een inschatting worden gemaakt of er wat mee gedaan kan of moet worden. Wanneer nodig zal het gemeentelijk bodembeleid worden bijgesteld naar aanleiding van deze input.

4. Vraagstelling en instrumenten

Gezondheid, de invloed van vervuilde bodem daarop en de PFOA vervuiling in onze gemeente is een onderwerp dat sterk leeft in onze gemeente. Daarom kiezen we een participatie aanpak die hieraan tegemoet komt.

Het proces start met een kennisgeving van de voorgenomen wijziging van het omgevingsplan voor het bodemregels in het Gemeenteblad en het huis-aan-huisblad 'Het Kompas'. Daarbij staat aangegeven hoe we burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen betrekken bij de voorbereiding.

Belangstellende burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn reeds uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst in de herfst van 2024. Wij plaatsen op de website van de gemeente en OZHZ een toelichting komen over het doel van de regels, de inhoud daarvan en de manier waarop deze regels gaan werken. Dat biedt de gelegenheid om al vóór de officiële inspraakprocedure kennis te nemen van de concept regels en mogelijke aanscherpingen in te brengen. Met deze inloopbijeenkomst wordt beoogd de inwoners en andere belangstellenden te informeren en te consulteren. Daarnaast consulteerde regio Zuid-Holland Zuid de ketenpartners. Van de uitkomst van de participatie wordt een verslag gemaakt die wij bij het omgevingsplan voegen.

5. Planning

Hieronder is schematisch de planning voor het wijzigingsbesluit weergegeven. De participatiemomenten (informeren, reageren en consulteren) die vanuit regio Zuid-Holland Zuid georganiseerd zijn, vonden reeds plaats. De lokale participatie bij de gemeente vindt nog plaats.

Activiteit	Q3/Q4 -24	Q1/Q2-25	Q3-25	Q4-25	Q1-26
Vorbereiding ZHZ gemeenten en OZHZ					
Inloopbijeenkomst					
Vorbereiden stukken					
Informatie op website/inspraak					
Verdere uitwerking wijziging omgevingsplan					
Publicatie kennisgeving voornemen wijziging omgevingsplan					
Publicatie ontwerp wijziging omgevingsplan					
In procedure brengen wijziging omgevingsplan					
Zienswijzenproces					
Besluit raad					
Ingang wijziging omgevingsplan					